

VALSTYBINIO TURIZMO DEPARTAMENTO PRIE
ŪKIO MINISTERIJOS DIREKTORIAUS
IŠAKYMAS

**DĖL TREČIŪJŲ ŠALIŲ PILIEČIŲ GIDŲ PROFESINĖS KVALIFIKACIJOS
PRIPAŽINIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2012 m. kovo 19 d. Nr. V-54
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. rugsėjo 14 d. nutarimu Nr. 1069 „Dėl trečiųjų šalių piliečių reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo“ (Žin., 2011, Nr. [115-5403](#)),

t v i r t i n u Trečiųjų šalių piliečių gidų profesinės kvalifikacijos pripažinimo tvarkos aprašą (pridedama).

DIREKTORĖ

RAIMONDA BALNIENĖ

PATVIRTINTA
Valstybinio turizmo departamento prie
Ūkio ministerijos direktoriaus
2012 m. kovo 19 d. įsakymu Nr. V-54

DĖL TREČIŪJŲ ŠALIŲ PILIEČIŲ GIDŲ PROFESINĖS KVALIFIKACIJOS PRIPAŽINIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Trečiųjų šalių piliečių gidų profesinės kvalifikacijos pripažinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato profesinės kvalifikacijos pripažinimo, norint dirbti pagal gido profesiją, procedūras, kompensacines priemones ir sprendimų apskundimo tvarką.

2. Aprašo nuostatos taikomos trečiųjų šalių piliečiams, įgijusiems gido profesinę kvalifikaciją trečiojoje šalyje ir siekiantiems dirbti pagal gido profesiją Lietuvos Respublikoje.

3. Lietuvos Respublikai pripažinus pareiškėjo profesinę kvalifikaciją, asmuo gali dirbti Lietuvos Respublikoje pagal gido profesiją, kurios kvalifikaciją jis laikomas turinčiu trečiojoje šalyje, tokiomis pat sąlygomis kaip ir Lietuvos Respublikos piliečiai.

4. Apraše vartojamos sąvokos:

4.1. **Formalios kvalifikacijos įrodymas** (-ai) – diplomai, pažymėjimai ir kiti dokumentai, išduoti trečiosios šalies institucijos, paskirtos pagal tos šalies įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatas, ir patvirtinantys sėkmingą profesinio rengimo baigimą.

4.2. **Pareiškėjas** – trečiosios šalies pilietis, įgijęs gido profesinę kvalifikaciją trečiojoje šalyje ir siekiantis dirbti pagal gido profesiją Lietuvos Respublikoje.

4.3. **Profesinė kvalifikacija** – kvalifikacija, kurią patvirtina formalios kvalifikacijos įrodymas ir (arba) profesinė patirtis.

4.4. **Trečioji šalis** – bet kuri valstybė, išskyrus Europos Sąjungos, kitas Europos ekonominės erdvės valstybes arba Šveicarijos Konfederaciją.

4.5. **Kompetentinga institucija** – Valstybinis turizmo departamentas prie Ūkio ministerijos (toliau – Valstybinis turizmo departamentas), įgaliotas išduoti ar priimti formalios kvalifikacijos įrodymus ar kitus dokumentus arba informaciją, taip pat gauti asmenų, siekiančių gido profesinės kvalifikacijos pripažinimo, prašymus ir priimti sprendimus dėl šių prašymų ar teikti informaciją kitais jo kompetencijai priskirtais gidų profesinių kvalifikacijų pripažinimo klausimais.

4.6. **Profesinio tinkamumo testas** – tai Valstybinio turizmo departamento organizuojamas asmens gido profesinių žinių patikrinimas, siekiant įvertinti jo gebėjimą dirbti pagal gido profesiją Lietuvos Respublikoje.

4.7. **Komisija** – Valstybinio turizmo departamento direktoriaus įsakymu sudaryta Profesinės kvalifikacijos vertinimo komisija.

4.8. **Mokymo įstaiga** – tai įstaiga, kuriai sutartiniu pagrindu pavesta organizuoti profesinio tinkamumo testą.

4.9. Kitos Apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatyme (Žin., 2008, Nr. [47-1747](#)) ir kituose teisės aktuose.

5. Valstybinis turizmo departamentas užtikrina jų gaunamos informacijos, susijusios su gidų profesinių kvalifikacijų pripažinimu, konfidencialumą.

II. GIDO PROFESINĖS KVALIFIKACIJOS PRIPAŽINIMO PROCEDŪRA NORINT DIRBTI PAGAL GIDO PROFESIJĄ

6. Pareiškėjas arba jo įgaliotas asmuo užpildo ir pateikia Valstybiniam turizmo

departamentui paraišką dėl profesinės kvalifikacijos pripažinimo, norint dirbti pagal gido profesiją Lietuvos Respublikoje (toliau vadinama – Paraiška) (1 priedas), bei patvirtintas (notaro ar atitinkamos institucijos) dokumentų kopijas. Kartu su Paraiška Valstybiniam turizmo departamentui pateikiami šie dokumentai (arba jų kopijos):

- 6.1. asmens pilietybę patvirtinantis dokumentas;
- 6.2. formalios kvalifikacijos įrodymas (-ai) ir priedai su išklaustyų dalykų pavadinimais ir kreditų skaičiumi (jeigu tokie yra);
- 6.3. dokumentas (-ai), susiję su gido kvalifikacijos kėlimu (jeigu tokie yra);
- 6.4. dokumentai, patvirtinantys gido profesinę patirtį ir trukmę (jeigu tokie yra);
- 6.5. kiti papildomi dokumentai, patvirtinantys gido profesinę kvalifikaciją (jeigu tokie yra);
- 6.6. pavardės (vardo) keitimą patvirtinantys dokumentai (jeigu keitėsi);
- 6.7. užsienyje įgytos aukštojo mokslo kvalifikacijos vertinimo ir (arba) kvalifikacijos akademinio pripažinimo pažyma, išduota Studijų kokybės vertinimo centro;
- 6.8. įgaliojimas, jei prašymą pildė įgaliotas asmuo;
- 6.9. profesinio tinkamumo testo išlaikymą arba profesinės adaptacijos laikotarpį patvirtinantys dokumentai (jei buvo paskirta viena iš šių kompensacinių priemonių).

7. Kartu su paraiška pateikiami ir dokumentų, nurodytų šio Aprašo 6.2–6.6 bei 6.8–6.9 punktuose, vertimai į lietuvių kalbą. Vertimas turi būti patvirtintas asmens, išvertusio dokumentus, parašu.

8. Valstybinis turizmo departamentas perduoda pateiktus dokumentus Komisijai, kuri patvirtina paraiškos gavimą per penkias darbo dienas nuo jos gavimo dienos ir praneša asmeniui apie bet koki trūkstamą dokumentą. Valstybinis turizmo departamentas, gavęs pareiškėjo ar jo įgalioto asmens paraišką ir dokumentus, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas juos perduoda Komisijai.

9. Pareiškėjo pateiktus dokumentus dėl gido profesinės kvalifikacijos pripažinimo vertina Komisija.

10. Valstybinis turizmo departamentas turi teisę kreiptis į trečiosios šalies ar Europos Sąjungos, Europos ekonominės erdvės valstybės arba Šveicarijos Konfederacijos institucijas ir paprašyti papildomos informacijos, susijusios su pareiškėjo formalios kvalifikacijos įrodymais ar kitais dokumentais. Komisijos sekretorius pareiškėją ar jo įgaliotą asmenį raštu informuoja apie Valstybinio turizmo departamento kreipimąsi.

11. Pareiškėjas ar jo įgaliotas asmuo ir (arba) kitos institucijos pateikia Komisijai ir (arba) Valstybiniam turizmo departamentui trūkstamus ir (arba) papildomus dokumentus ar informaciją ne vėliau nei per 3 mėnesius nuo Komisijos ar Valstybinio turizmo departamento kreipimosi dienos. Šis laikas neįskaitomas į Aprašo 15 punkte nurodytą sprendimų priėmimo terminą.

12. Jeigu Valstybinis turizmo departamentas per Aprašo 11 punkte nurodytą laiką iš kitos institucijos negauna atsakymo į užklausą dėl informacijos, susijusios su pareiškėjo formalios kvalifikacijos įrodymais ar kitais dokumentais, būtinos profesinei kvalifikacijai vertinti ir pripažinti, arba gauna netikslų ar neišsamų atsakymą, ji turi teisę dar kartą kreiptis į tą instituciją. Institucija Valstybiniam turizmo departamentui atsakymą pateikia ne vėliau nei per mėnesį nuo pakartotinio kreipimosi dienos. Šis laikas neįskaitomas į Aprašo 15 punkte nurodytą sprendimų priėmimo terminą.

13. Pareiškėjas ar jo įgaliotas asmuo turi teisę dalyvauti Komisijos posėdžiuose. Komisijos sekretorius pareiškėją ar jo įgaliotą asmenį raštu informuoja apie numatomą Komisijos posėdžio datą, laiką ir vietą ne vėliau kaip prieš 14 darbo dienų iki posėdžio.

14. Komisija, išnagrinėjusi Pareiškėjo pateiktus dokumentus, pateikia išvadą dėl Pareiškėjo profesinės kvalifikacijos ir siūlo Valstybiniam turizmo departamentui priimti vieną iš šių sprendimų:

- 14.1. pripažinti Pareiškėjo profesinę kvalifikaciją;
- 14.2. nepripažinti Pareiškėjo profesinės kvalifikacijos;

14.3. skirti Pareiškėjui kompensacinę priemonę – profesinio tinkamumo testą ar profesinės adaptacijos laikotarpį.

15. Valstybinis turizmo departamentas motyvuotą sprendimą dėl gido profesinės kvalifikacijos pripažinimo priima kuo greičiau ir ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo visų reikiamų dokumentų gavimo dienos.

16. Valstybinis turizmo departamentas priima sprendimą nepripažinti pareiškėjo profesinės kvalifikacijos, jeigu:

16.1. rengimo kurso, dėl kurio pareiškėjas pateikia formalios kvalifikacijos įrodymą, trukmė daugiau nei vieneriais metais trumpesnė už privalomą Lietuvos Respublikoje;

16.2. pareiškėjo baigtas rengimo kursas apima mažiau kaip 2/3 rengimo dalykų ir atitinkamai kiekvieno dalyko kreditų skaičiaus (jeigu jie yra) negu tie, kurie būtini siekiant gauti formalios kvalifikacijos įrodymą, privalomą Lietuvos Respublikoje;

16.3. pareiškėjas (ar jo įgaliotas asmuo) per Aprašo 11 punkte nustatytą terminą nepateikia trūkstamų ir (arba) papildomų profesinei kvalifikacijai vertinti ir pripažinti būtinų dokumentų ar jų vertimo;

16.4. trečiosios šalies ar Europos Sąjungos, Europos ekonominės erdvės valstybės ar Šveicarijos Konfederacijos institucija Valstybiniam turizmo departamentui nepateikia atsakymo į pakartotinę užklausą dėl papildomos informacijos, susijusios su pareiškėjo formalios kvalifikacijos įrodymais ar kitais dokumentais, būtinos profesinei kvalifikacijai vertinti ir pripažinti, arba pateikia netikslų ir neišsamų atsakymą.

17. Sprendimas dėl pareiškėjo profesinės kvalifikacijos pripažinimo įforminamas Valstybinio turizmo departamento direktoriaus įsakymu.

III. KOMPENSACINĖS PRIEMONĖS

18. Jeigu Valstybinis turizmo departamentas priima sprendimą skirti Pareiškėjui kompensacinę priemonę, jis turi pasiūlyti pareiškėjui pasirinkti vieną iš jų:

18.1. profesinės adaptacijos laikotarpį, trunkantį iki trejų metų;

18.2. profesinio tinkamumo testą.

19. Šio Aprašo 18 punkte nurodytos kompensacinės priemonės taikomos, jeigu:

19.1. rengimo kurso, dėl kurio jis pateikia formalios kvalifikacijos įrodymą trukmė yra ne daugiau nei vieneriais metais trumpesnė už privalomą Lietuvos Respublikoje;

19.2. baigtas rengimo kursas apima ne mažiau kaip 2/3 rengimo dalykų ir atitinkamai kiekvieno dalyko kreditų skaičiaus (jeigu jie yra) negu tie, kurie būtini siekiant gauti formalios kvalifikacijos įrodymą, privalomą Lietuvos Respublikoje.

20. Prižiūrimą praktiką atliekančio ar profesinio tinkamumo testui pasirengti pageidaujancio gido teisę gyventi Lietuvos Respublikoje, socialines garantijas ir lengvatas reglamentuoja Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai.

21. Valstybinis turizmo departamentas, organizuodamas kompensacinių priemonių vykdymą, privalo atsižvelgti į tai, kad pareiškėjas savo kilmės šalyje yra kvalifikuotas specialistas.

22. Profesinio tinkamumo testą organizuoja Valstybinio turizmo departamento direktoriaus įsakymu patvirtinta Komisija. Profesinio tinkamumo testai organizuojami pagal poreikį, ne rečiau kaip 2 kartus per metus, jeigu yra bent vienas pareiškėjas.

23. Valstybinis turizmo departamentas profesinio tinkamumo testui atlikti parengia dalykų sąrašą, kuris sudaromas lyginant gido rengimo programos dalykus Lietuvos Respublikoje su tais, kurie nurodyti asmens turimame ar kitos formalios kvalifikacijos įrodyme ir (ar) jo priede su išklaustyti disciplinų pavadinimais ir kreditų skaičiumi (jeigu jie yra).

24. Valstybinis turizmo departamentas raštu informuoja pareiškėją arba jo įgaliotą asmenį, nurodydamas:

24.1. profesinio tinkamumo testą vykdančią įstaigą ir jos adresą;

- 24.2. profesinio tinkamumo testo vykdymo formą ir jo vertinimą – testas vykdomas raštu ir žodžiu (apsiginamas maršrutas);
- 24.3. profesinio tinkamumo testo organizavimo išlaidų padengimo tvarką;
- 24.4. kitą reikalingą su profesinio tinkamumo testo vykdymu susijusią informaciją.
25. Mokymo įstaiga sudaro rekomenduojamos literatūros sąrašą ir pateikia jį pareiškėjui.
26. Mokymo įstaiga privalo ne vėliau kaip per mėnesį nuo testo atlikimo dienos jį įvertinti ir apie rezultatus informuoti pareiškėją arba jo įgaliotą asmenį bei Valstybinį turizmo departamentą.
27. Neišlaikęs profesinio tinkamumo testo pareiškėjas šiame Apraše nustatyta tvarka gali laikyti šį testą pakartotinai.
28. Valstybinis turizmo departamentas sudaro įstaigų (institucijų, organizacijų), kurios organizuoja profesinės adaptacijos laikotarpį, sąrašą.
29. Valstybinis turizmo departamentas privalo užtikrinti, kad:
- 29.1. profesinės adaptacijos laikotarpis neviršytų 3 metų;
- 29.2. pareiškėjas būtų informuotas apie profesinės adaptacijos laikotarpio organizavimo tvarką;
- 29.3. būtų rekomenduotos įstaigos (institucijos, organizacijos), kuriose pareiškėjas gali atlikti profesinės adaptacijos laikotarpį.
30. Valstybinis turizmo departamentas privalo ne vėliau kaip per mėnesį nuo profesinės adaptacijos laikotarpio baigimo dienos apie įvertinimą raštu informuoti Pareiškėją arba jo įgaliotą asmenį.
31. Pareiškėjas, išlaikęs profesinio tinkamumo testą ar baigęs profesinės adaptacijos laikotarpį, per 10 darbo dienų nuo įvertinimo gavimo pateikia Valstybiniam turizmo departamentui paraišką pakartotinai įvertinti ir pripažinti jo profesinę kvalifikaciją. Kiti dokumentai, nurodyti Aprašo 6.1–6.9 punktuose, teikiami tik pasikeitus juose pateiktai informacijai ar atsiradus papildomų duomenų.
32. Valstybinis turizmo departamentas priima galutinį sprendimą, nurodytą Aprašo 14.1 arba 14.2 punkte, ne vėliau kaip per 30 darbo dienų nuo paraiškos pakartotinai įvertinti ir pripažinti profesinę kvalifikaciją gavimo.

IV. VALSTYBINIO TURIZMO DEPARTAMENTO SPRENDIMŲ APSKUNDIMAS

33. Sprendimas dėl pareiškėjo profesinės kvalifikacijos pripažinimo arba jo nebuvimas gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (Žin., 1999, Nr. [13-308](#); 2000, Nr. [85-2566](#)) nustatyta tvarka.

Trečiųjų šalių piliečių gido profesinės
kvalifikacijos pripažinimo
Lietuvos Respublikoje tvarkos aprašo
1 priedas

Vardas (-ai)

Pavardė (-ės)

Gimimo data - - Lytis: mot. vyr.

Paso/Asmens tapatybės kortelės
numeris

Ankstesnis vardas/pavardė

Pilietybė:

Adresas korespondencijai: Gatvė

Namas Butas Pašto kodas

Miestas/vietovė

Valstybė

Tel. Nr.

El. paštas

Valstybinis turizmo departamentas prie Ūkio ministerijos
(adresatas)

pareigos	institucijos (įstaigos) pavadinimas	valstybė	nuo	iki

III. PAPILDOMA INFORMACIJA

(Informacija apie kitas aplinkybes, galinčias turėti įtakos Jūsų profesinės kvalifikacijos pripažinimui)

IV. DUOMENYS APIE PAREIŠKĖJO ĮGALIOTĄ ASMENĮ (jei prašymą pateikia įgaliotas asmuo)

Vardas (-ai)

Pavardė (-ės)

Adresas korespondencijai: Gatvė

Namas Butas Pašto kodas

Miestas/vietovė

Valstybė

Tel. Nr.

El. paštas

V. SUTIKIMAS

Aš, _____, (pareiškėjo arba įgalioto asmens vardas ir pavardė)

esu susipažinęs (-usi) su Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu (Žin., 1996, Nr. [63-1479](#); 2008, Nr. [22-804](#)) ir sutinku, kad Valstybinis turizmo departamentas prie Ūkio ministerijos kreiptųsi į valstybines ir (ar) privačias įstaigas (institucijas, įmones, organizacijas ar kt.) dėl informacijos apie mane (mane įgaliojusį asmenį) ir mano (mane įgaliojusio asmens) turimą profesinę kvalifikaciją.

Sutinku, kad Valstybinis turizmo departamentas prie Ūkio ministerijos vertintų mano (mane įgaliojusio asmens) profesinę kvalifikaciją.

Patvirtinu, kad prašyme pateikti duomenys yra teisingi.

(parašas)

(vardas, pavardė)

PRIDEDAMA*:

- 1. Asmens pilietybę įrodantis dokumentas.
- 2. Pavardės ar vardo keitimo (jeigu buvo keičiama) dokumentai.
- 3. Formalios kvalifikacijos įrodymas (-ai) ir priedai su išklaustyų dalykų pavadinimais ir kreditų skaičiumi (jeigu jie yra).
- 4. Užsienyje įgytos aukštojo mokslo kvalifikacijos vertinimo ir (arba) kvalifikacijos akademinio pripažinimo pažyma, išduota Studijų kokybės vertinimo centro.
- 5. Dokumentai, patvirtinantys pareiškėjo profesinę patirtį ir trukmę (jeigu jie yra).
- 6. Dokumentai, susiję su gido kvalifikacijos kėlimu (jeigu tokie yra).
- 7. Kiti dokumentai, įrodantys pareiškėjo kvalifikacinį pasirengimą (nurodyti).

- 8. Įgaliojimas, jei paraišką pildo įgaliotas asmuo.
- 9. Profesinio tinkamumo testo išlaikymą arba profesinės adaptacijos laikotarpį patvirtinantys dokumentai (jei buvo paskirta viena iš šių kompensacinių priemonių).

(parašas)

(vardas, pavardė)

*** Pastabos:**

1. Prašome pažymėti tik pateikiamus dokumentus.
2. Siunčiant paštu dokumentų kopijos turi būti patvirtintos nustatyta tvarka (notaro ar atitinkamos institucijos).
3. Dokumentai turi būti išversti į lietuvių kalbą, o vertimas patvirtintas asmens, išvertusio dokumentą, parašu.
